

Andrzej Marcinkowski

Czy roszczenie z tytułu podziału majątku wspólnego byłych małżonków może być dochodzone tylko w postępowaniu nieprocesowym?

Palestra 48/5-6(545-546), 253-254

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**PYTANIA
I ODPOWIEDZI
PRAWNE**

Andrzej Marcinkowski

**Czy roszczenie z tytułu podziału majątku wspólnego
byłych małżonków może być dochodzone tylko
w postępowaniu nieprocesowym?**

Pytanie wyżej sformułowane powstało w sytuacji, gdy była małżonka sprzedała nieruchomość miejską, stanowiącą jej majątek odrębny wraz z nakładami w postaci wybudowanego domu jednorodzinnego, pochodzącymi bezspornie z dorobku małżonków.

Wydaje się, że treść art. 566, a zwłaszcza art. 567 k.p.c., nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że sprawa o zwrot nakładów stanowiących dorobek, poczynionych przez małżonków na majątku odrębnym jednego z nich, powinna być rozstrzygana w postępowaniu nieprocesowym.

W tym duchu wypowiadają się następujący autorzy:

1) Józef Stanisław Piątowski – *System prawa rodzinnego i opiekuńczego* – Ossolineum 1985, s. 434 i 501 i n.,

2) Janusz Gajda – *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz*, 2 wydanie, Wyd. Beck. W-wa 2000, s. 193,

3) Magdalena Lech-Chelmińska i Violetta Przybyła – *Kodeks rodzinny i opiekuńczy – praktyczny komentarz*, Wyd. ZPP Warszawa 1996, s. 107,

4) Andrzej Zieliński – *Postępowanie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej*, Wyd. Prawnicze, Warszawa 1992, s. 91 i n.,

5) Stanisław Madaj – *Postępowanie nieprocesowe w sprawach małżeńskich*, Wyd. Prawnicze 1978, s. 14, s. 105 i n.,

6) Jacek Gudowski – *Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego* – część pierwsza – postępowanie rozpoznawcze – wydanie trzecie – Wyd. Prawnicze 2001, tom 2, s. 134 punkt h.

Wymienieni wyżej autorzy są również zgodni w poglądzie, że rozmyślne zbycie rzeczy ze szkodą dla drugiego małżonka stanowi czyn niedozwolony w rozumieniu art. 415 k.c. i podlega rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego.

W konkluzji stwierdzić trzeba, że wyłącznie w postępowaniu nieprocesowym powinno być dochodzone roszczenie odszkodowawcze byłego małżonka, który poniósł szkodę wskutek sprzedaży swojej nieruchomości przez współmałżonka, z nakładami stanowiącymi ich dorobek.

Z punktu widzenia klienta adwokata istotne jest również to, że w myśl § 23 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 154 poz. 753 ze zmianami) opłata sądowa od wniosku wyniesie jedynie piątą część wpisu stosunkowego, a nie cały wpis, jak w postępowaniu procesowym.